

KARL OVE KNAUSGÅRD

Min kamp

Fjerde bok

roman

FORLAGET OKTOBER 2010

LANGSOMT KOM DE TO KOFFERTENE mine glidende på rullebåndet gjennom ankomsthallen. De var gamle, fra slutten av seksti-tallet, jeg hadde funnet dem blant mammas saker på låven da vi skulle flytte, dagen før traileren kom, og straks annektert dem, de passet meg og min stil, det ikke helt samtidsaktige, ikke helt strømlinjeformede jeg gikk for.

Jeg stumpet røyken i askebeger-pælen inntil veggen, løftet koffertene av båndet og bar dem ut på plassen utenfor.

Klokken var fem minutter på syv.

Jeg tente en ny røyk. Ingenting hastet, det var ingenting jeg skulle rekke, ingen jeg skulle treffe.

Himmelen var overskyet, men luften likevel skarp og klar. Det var noe høvfjellsaktig over landskapet, selv om flyplassen jeg stod utenfor, ikke befant seg mange meter over havet. De få trærne jeg kunne se, var lave og forvridde. Fjelltoppene som endte utsikten, var hvite av snø.

Like foran meg ble en flybuss hurtig fylt opp.

Skulle jeg ta den?

Pengene pappa så motvillig hadde lånt meg til reisen, skulle rekke helt fram til jeg fikk min første lønning om en måned. På den andre siden visste jeg ikke hvor ungdomsherberget lå, og å rote rundt i en ukjent by med to koffertene og en ryggsekk ville ikke være noen god start på mitt nye liv.

Nei, like greit å ta en taxi.

Bortsett fra en kort tur til et gatekjøkken i nærheten, hvor jeg spiste to pølser som hvilte i et beger med potetmos, ble jeg værende på rommet i ungdomsherberget hele kvelden, lå i sengen med dynen bak ryggen og hørte på musikk i walkmanen mens jeg skrev brev til Hilde, Eirik og Lars. Jeg begynte også på ett til Line, hun jeg hadde vært sammen med den sommeren, men la det vekk etter en side, kledde av meg og slukket lyset, uten at det gjorde noen forskjell, sommernatten var lys, den oransje gardinen glødet som et øye i rommet.

Vanligvis sovnet jeg lett under alle forhold, men denne natten ble jeg liggende våken. Om bare fire dager begynte min første arbeidsdag. Om bare fire dager skulle jeg stige inn i et klasserom i en skole i ei mindre bygd på kysten av Nord-Norge, et sted jeg aldri hadde vært og ikke visste noe om, ikke engang sett bilder av.

Jeg!

En atten år gammel kristiansander, nettopp ferdig med gymnasen, nettopp flyttet hjemmefra, uten annen erfaring fra arbeidslivet enn noen kvelder og helger på en parkettfabrikk, litt journalistikk i lokal-avisa og en måneds nettopp avsluttet sommerjobb på et psykiatrisk sykehus, var det som nå skulle bli klasseforstander ved Håfjord skole.

Nei, sove klarte jeg ikke.

Hva ville elevene synes om meg?

Når jeg kom inn i klasserommet den første timen og de satt på plassene sine, hva skulle jeg si til dem?

Og de andre lærerne, hva i all verden ville de tenke om meg?

En dør ble åpnet i gangen, det lød musikk og stemmer. Noen gikk småsyngende bortover korridoren. Et rop lød, «Hey, shut the door.» Like etter ble alle lydene lukket inne igjen. Jeg la meg over på den andre siden. Det underlige ved å ligge i en opplyst natt gjorde vel også sitt til at det var vanskelig å sove. Og når tanken på at det var vanskelig å sove først var etablert, ble det i alle fall umulig.

Jeg stod opp, dro på meg klærne og satte meg i stolen foran vinduet og begynte å lese. *Dødt løp* av Erling Gjelsvik.

Alle bøkene jeg likte, handlet dypest sett om det samme. *Hvite niggere* av Ingvar Ambjørnsen, *Beatles* og *Bly* av Lars Saabye Christensen,

Jack av Ulf Lundell, *On the Road* av Jack Kerouac, *Last Exit to Brooklyn* av Hubert Selby, *Roman med kokain* av M. Agejev, *Koloss* av Finn Alnæs, *Lasso rundt fru Luna* av Agnar Mykle, de tre bøkene om bestialitetens historie av Jens Bjørneboe, *Gentlemen* av Klas Östergren, *Ikaros* av Axel Jensen, *The Catcher in the Rye* av J.D. Salinger, *Humblehjertene* av Ola Bauer, *Postkontoret* av Charles Bukowski. Bøker om unge menn som ikke fant seg til rette i samfunnet, som ville ha noe mer ut av livet enn rutiner, noe mer ut av livet enn familie, kort sagt, unge menn som avskydde borgerligheten og søkte friheten. De reiste, de drakk seg fulle, de leste og de drømte om den store kjærligheten eller om den store romanen.

Alt de ville, ville jeg også.

Alt de drømte om, drømte jeg også om.

Den store lengselen jeg alltid kjente i brystet ble opphevet når jeg leste disse bøkene, for å vende tifold tilbake i det øyeblikket jeg la dem fra meg. Slik hadde det vært gjennom hele gymnasets. Jeg hatet alle autoriteter, var motstander av hele det jævla strømlinjeforma samfunnet jeg hadde vokst opp i, med sine borgerlige verdier og materialistiske menneskesyn. Jeg foraktet det jeg lærte på gymnasets, selv det som handlet om litteratur; alt jeg trengte å vite, all egentlig kunnskap, den eneste virkelig nødvendige, fantes i bøkene jeg leste og i musikken jeg hørte på. Jeg brydde meg ikke om penger eller om statussymboler, jeg visste at verdien i livet lå et annet sted. Jeg ville ikke studere, ville ikke utdanne meg ved en konvensjonell institusjon som universitetet, jeg ville reise nedover Europa, sove på strendene, på billige hoteller, hos venner jeg fikk underveis. Ta forskjellige småjobber for å overleve, vaske tallerkener på hotell, losse eller laste båter, plukke appelsiner ... Den våren hadde jeg kjøpt en bok som inneholdt lister over alle tenkelige og utenkelige jobber man kunne få i de forskjellige europeiske landene. Men det alt dette skulle munne ut i, var en roman. Jeg ville sitte i en spansk landsby og skrive, dra til Pamplona og løpe foran oksene, fortsette ned til Hellas og sitte på en av øyene og skrive, og så vende tilbake til Norge med en roman i ryggsekken etter ett eller kanskje to år.

Det var planen. Derfor hadde jeg ikke begynt i militæret da gymnasen var over, som så mange av kameratene mine hadde gjort, og heller ikke immatrikulert meg ved universitetet, som resten hadde gjort, men derimot gått inn på arbeidsformidlingen i Kristiansand og bedt om en liste over alle ledige lærerjobber i Nord-Norge.

– Hører du skal bli *lærer*, Karl Ove? sa folk jeg møtte på slutten av sommeren.

– Nei, svarte jeg da. – Jeg skal bli forfatter. Men jeg må ha noe å leve av så lenge. Jeg skal jobbe der oppe ett år, legge meg opp litt penger, og så skal jeg reise nedover Europa.

Dette var ikke lenger en idé jeg hadde, men den virkelighet jeg befant meg i: imorgen skulle jeg gå ned til havna i Tromsø, ta hurtigbåten til Finnsnes og bussen videre derfra sørover, til den vesle bygda Håfjord, hvor vaktmesteren på skolen etter planen skulle stå og ta imot meg.

Nei, sove klarte jeg ikke.

Jeg fant fram den halve whiskyflasken jeg hadde i kofferten, hentet et glass på badet, skjenket i, trakk gardinen til side og tok den første, gysende slurken mens jeg så utover det underlig opplyste boligfeltet utenfor.

Da jeg våknet i ti-tiden neste morgen, var uroen borte. Jeg pakket sakene mine, ringte etter drosje fra telefonautomaten i resepsjonen, stod utenfor med koffertene på bakken og røykte mens jeg ventet. Det var første gang i mitt liv jeg hadde reist noe sted uten å skulle reise tilbake igjen. Det fantes ikke lenger noe «tilbake» å dra til. Mamma hadde solgt huset vårt og flyttet til Førde. Pappa bodde med den nye kona si lenger nord i Nord-Norge. Yngve bodde i Bergen. Og jeg, jeg var på vei til min første egne leilighet. Der skulle jeg ha min egen jobb og tjene mine egne penger. For aller første gang rådet jeg selv over alle elementene i livet mitt.

Å men fy faen i ville helvete så bra det føltes!

Taxien kom kjørende opp bakken, jeg kastet røyken på bakken, tråkket på den og la koffertene i bagasjerommet som sjåføren, en eldre,

korpulent mann med hvitt hår og gullkjede rundt halsen, åpnet for meg.

- Til kaia, sa jeg og satte meg inn i baksetet.
- Kaia er stor, sa han og snudde seg mot meg.
- Jeg skal til Finnsnes. Hurtigbåten dit.
- Det skal vi ordne, ser du.

Han begynte å kjøre nedover.

- Skal du til gymnaset der? sa han.
- Nei, sa jeg. – Jeg skal videre til Håfjord.
- Å? Fiske, da? Nei, du ser jo ikke ut som en fisker, du!
- Jeg skal faktisk jobbe som lærer der ute.
- Nå, ja. Nå, ja. Det er jo mange søringer som gjør det. Men er ikke du fryktelig ung til det? Man må være atten, må man ikke det?

Han lo og så på meg i speilet.

Jeg lo litt også.

– Jeg gikk ut av gymnaset i sommer. Jeg går ut fra at det er bedre enn ingenting.

– Ja, det er det nok, sa han. – Men tenk på de ungene som vokser opp der ute. Lærere rett fra gymnaset. Nye hvert år. Det er ikke rart de ror fiske etter niende!

- Nei, sa jeg. – Men det er ikke akkurat min feil.
- Nei, nei, feil! Hvem snakker om feil! Et mye finere liv å fiske, vet du, enn å studere! Enn å sitte og lese til man blir tredve.
- Ja, jeg skal ikke studere.
- Men lærer skal du være!

Han så på meg i speilet igjen.

– Ja, sa jeg.

Det ble stille noen minutter. Så løftet han hånden fra girspaken og pekte.

– Der nede har du hurtigbåten din.

Han stanset utenfor terminalen, satte koffertene på bakken, smelte igjen lokket. Jeg rakte ham pengene, visste ikke helt hvordan det var med driks, det hadde jeg grudd meg for hele veien, og løste det ved å si at han bare kunne beholde resten.

– Takk skal du ha! sa han. – Og lykke til!

Det var femti kroner, det.

Da han kjørte inn på veien igjen, ble jeg stående og telle gjennom resten av pengene mine. Det så ikke så bra ut, men det var sikkert mulig å få et forskudd når jeg kom, det forstod de vel, at jeg ikke kunne ha penger *før* jeg begynte å jobbe?

Med sin ene hovedgate og mange enkle, sannsynligvis hastig oppførte betongbygninger, sine karrige omgivelser med kjeder av fjell i det fjerne, lignet Finnsnes mest av alt på en småby i Alaska eller Canada, slo det meg der jeg noen timer senere satt på et konditori med en kopp kaffe foran meg og ventet på at bussen skulle gå. Noe sentrum var det ikke snakk om, byen var så liten at alt måtte regnes som sentrum. Stemningen var helt annerledes her enn i de byene jeg var vant til, både fordi den var så mye mindre, selvfølgelig, men også fordi det ikke noe sted var gjort noen anstrengelser for at det skulle se vakkert eller hyggelig ut. De fleste byer hadde en framside og en bakside, men her så det ut til å være samme sak.

Jeg bladde gjennom de to bøkene jeg hadde kjøpt i bokhandelen like ved. Den ene het *Det nye vannet* og var skrevet av en for meg ukjent forfatter som het Roy Jacobsen, den andre var *Sennepslegionen* av Morten Jørgensen, som hadde spilt i et par av de bandene jeg hadde fulgt med på for noen år siden. Det hadde kanskje ikke vært så lurt å bruke pengene på dem, men jeg skulle jo bli forfatter, det var viktig å lese, ikke minst for å se hvor listen lå. Kunne jeg skrive som det? var spørsmålet jeg hele tiden hadde in mente når jeg satt der og bladde.

Så var det å rusle bort til bussen, ta en siste røyk utenfor, legge koffertene i bagasjerommet, betale sjåføren og spørre om han kunne si fra når vi kom til Håfjord, gå bakover og sette seg på venstre sides nest bakerste sete, som jeg hadde foretrukket så lenge jeg kunne huske.

Skrått over midtgangen for meg satt ei fin, lyshåret jente, kanskje ett eller to år yngre enn meg, i setet hadde hun en ransel, og jeg tenkte at hun gikk på gymnaset i Finnsnes og nå var på vei hjem. Hun hadde sett på meg da jeg kom inn i bussen, og da sjåføren nå satte bussen i gir og

den humpende forlot holdeplassen, snudde hun seg og så på meg igjen. Ikke lenge, ikke mer enn såvidt, knapt et streif var det, men likevel nok til at jeg fikk stå.

Jeg tok på meg headsettet og satte en kassett i walkmanen. The Smiths, The Queen is Dead. For ikke å virke påtrengende, konsentrerte jeg meg om å kikke ut av vinduet på min side de nærmeste kilometerne, og motarbeidet alle impulsene til å se i hennes retning.

Etter et byggefeltsaktig strøk som begynte like etter sentrum, og som strakte seg noen kilometer utover, hvor omtrent halvparten av passasjerene steg av, kom vi inn på en lang, øde, helt rett strekning. Mens himmelen over Finnsnes hadde vært blass og byen under fylt av dens likegyldige lys, var blåfargen her ute sterkere og dypere, og sola, som hang over fjellene i sørvest, hvis lave, men bratte sider hele veien stengte ute synet av det hav som måtte ligge der, fikk den rødspraglete, noen steder nesten lilla lyngen som vokste tett på begge sider av veien, til å gløde. Trærne som vokste her, var for det meste forvridde furuer og dvergbjørker. På min side var de grønnkledde fjellene som dalen steg opp mot, slake, nærmest åser, mens de på den andre siden var steile og ville og alpine, til tross for at selve høyden deres var beskjeden.

Ikke et menneske var å se, og ikke et hus.

Men jeg hadde ikke kommet for å treffe nye mennesker, jeg hadde kommet for å få fred til å skrive.

Tanken sendte et lyn av glede gjennom meg.

Jeg var på vei, jeg var på vei.

Et par timers tid senere, fortsatt innkapslet i musikken, så jeg et skilt langt der framme. Av lengden på navnet sluttet jeg meg til at det måtte være Håfjord det stod. Veien det pekte mot, gikk rett inn i fjellet. Det var knapt en tunnel det var tale om, mer et hull, veggene var som da de ble sprengt ut, og det fantes heller ikke lys der inne. Vannet rant i slike mengder fra taket at sjåføren satte på vindusviskerne. Da vi kom ut på den andre siden, gispet jeg. Mellom to lange, forrevne kjeder av fjell, stupbratte og treløse, lå en smal fjord, og utenfor den, som en veldig blå slette, havet.

Åååå.

Veien bussen fulgte, lå klemt inntil fjellet. For å se så mye av landskapet jeg kunne, reiste jeg meg og gikk over til den andre seteraden. I øyekroken ante jeg at den lyshårete jenta snudde seg mot meg og smilte da hun så meg stå der med ansiktet klistret mot vinduet. Nedenfor fjellene på den andre siden lå en liten øy, det var tett av hus på innsiden av den, helt øde på utsiden, i alle fall så det slik ut på dette holdet. Noen fiskebåter lå i en havn innenfor en molo. Fjellene fortsatte utover kanskje en kilometer. Innerst var sidene kledd i grønt, men lenger ute var de helt bare og grå og stupte rett ned i havet.

Bussen kjørte gjennom en ny, grotteaktig tunnel. På den andre siden, i en etter forholdene mild og slak, svakt skålkagtig dalside, lå bygda jeg skulle tilbringe det nærmeste året i.

Herregud.

Det var jo fantastisk!

De fleste husene lå omkring en vei som slynget seg som en u gjennom bygda. Under den nederste veien lå en fabrikkaktig bygning foran en kai, det måtte være fiskemottaket, utenfor den lå fullt av båter. I enden av u-en lå et kapell. Over den øverste veien stod en rekke hus, bak dem var det lyng og kratt og dvergbjørker opp til punktet hvor dalsiden opphørte, og et stort fjell reiste seg på hver side.

Mer var det ikke.

Jo: over stedet hvor den øvre veien møtte den nedre, like innenfor tunnelen, lå to store bygninger, det måtte være skolen.

– Håfjord! sa sjåføren der framme. Jeg puttet headsettet i lommen og gikk fram, han gikk etter meg ned trappen og åpnet døren til bagasjerommet, jeg takket for turen, han sa ingen årsak uten å smile, hoppet opp, og like etter snudde bussen på plassen og kjørte inn i tunnelen igjen.

Med en koffert i hver hånd og sjømannssekken på ryggen stod jeg og så først oppover, deretter nedover veien etter vaktmesteren mens jeg trakk den friske og saltholdige luften dypt ned i lungene.

I huset rett nedenfor busstoppet gikk en dør opp. Ut kom en liten mann, kledd i bare t-skjorte og joggebukse. Av retningen han tok, forstod jeg at dette var min mann.

Bortsett fra en liten krans av hår rundt ørene, var han helt skallet. Ansiktet hans var mildt, trekkene store, som de blir når man er i femtiårene, men øynene bak brillene var små og stikkende på en måte som ikke helt stod i samsvar med resten, slo det meg da han nærmet seg.

– Knausgård? sa han og strakte hånden ut mot meg uten å se meg i øynene.

– Ja, sa jeg, og tok den. Liten og tørr og dyreaktig. – Og du må være Korneliussen?

– Stemmer det, sa han og smilte, stod med armene ned langs siden og kikket utover. – Ka du trur?

– Om Håfjord? sa jeg.

– Vi har det fint her? sa han.

– Fantastisk, sa jeg.

Han snudde seg oppover og pekte.

– Der skal du bo, sa han. – Så vi blir naboer. Jeg bor rett der, ser du.

Skal vi gå opp og se?

– Ja, sa jeg. – Vet du om sakene mine har kommet?

Han ristet på hodet.

– Ikke som jeg vet, sa han.

– Da kommer de på mandag, da, sa jeg og begynte å gå ved siden av ham oppover veien.

– Du skal ha den yngste sønnen min på skolen, såvidt jeg har forstått, sa han. – Stig. Han går i fjerde klasse.

– Har du mange barn? sa jeg.

– Fire, sa han. – To bor hjemme. Han Johannes og han Stig. Ho Tone og han Ruben bor i Tromsø.

Jeg så utover bygda mens vi gikk. Noen skikkelser stod utenfor det som måtte være butikken, hvor også et par biler stod parkert. Og utenfor en bod på den øvre veien stod det noen stykker med sykler.

Langt ute på fjorden kom en båt innover.

Noen måker skrek nede ved havna.

Ellers var alt stille.

– Hvor mange bor det her, egentlig? sa jeg.

– En tohundreogfemti, sa han. – Det kommer an på om man regner med ungdommene som går på skole eller ikke.

Vi stanset foran et svartbeiset syttitallshus, ved døren til førsteetasjen, som lå bak et vindfang.

– Her er det, sa han. – Stig bare inn. Det skal være åpent. Men du kan jo få nøkkelen med en gang.

Jeg åpnet døren og gikk inn i gangen, satte fra meg koffertene og tok imot nøkkelen han rakte meg. Det luktet som det gjør i hus hvor det ikke har bodd noen på en stund. En svak, nesten utendørsaktig eim av fukt og mugg.

Jeg skjøv opp den halvåpne døren og kom inn i stua. Gulvet var dekket av et oransje vegg-til-vegg-teppe. Et mørkebrunt skrivebord, et mørkebrunt stuebord og en liten sofagruppe trukket i brunt og oransje, også den i mørkt tre. To store, sprosseløse vinduer mot nord.

– Det er jo kjempefint, sa jeg.

– Kjøkkenet er inn der, sa han, og pekte mot en dør i enden av den vesle stua. Snudde seg. – Og soverommet inn der.

Tapeten på kjøkkenet gikk i et kjent syttitallsmønster, gyllent, brunt og hvitt. Et lite bord stod under vinduet. Et kjøleskap med en liten frys øverst. En vask på en kort benk av respatex. Gulvet grå linoleum.

– Og så soverommet til sist, sa han. Stod i døråpningen mens jeg gikk inn. Teppet på gulvet var mørkere enn det i stua, tapeten lys, og rommet helt tomt bortsett fra en lav, enormt bred seng i det samme materialet som de andre møblene. Teak eller teakimitasjon.

– Perfekt! sa jeg.

– Har du sengetøy med deg?

Jeg ristet på hodet. – Det kommer med flyttelasset.

– Du kan få låne av oss, hvis du vil.

– Det hadde vært fint, sa jeg.

– Da kommer jeg opp med det, sa han. – Og hvis det er noe du lurer på, hva som helst, er det bare å komme ned. Vi er ikke redde for å gå på besøk her!

– Nei, sa jeg. – Takk skal du ha.

Fra det ene vinduet i stua fulgte jeg ham med blikket der han gikk nedover mot huset sitt, som lå kanskje tyve meter nedenfor mitt.

Mitt!

Jeg hadde en egen leilighet, for faen!

Jeg gikk litt fram og tilbake der inne, åpnet noen skuffer og så inn i noen skap, til vaktmesteren kom tilbake med en en bunke sengeklær i favnen. Da han hadde gått, begynte jeg å pakke ut det vesle jeg hadde brakt med meg. Klærne mine, et håndkle, skrivemaskinen, noen bøker, en bunke skrivemaskinpapir. Jeg plasserte skrivebordet under det ene vinduet i stua, satte skrivemaskinen oppå det, dro bort gulvlampen, la bøkene i vinduskarmen, i tillegg til et nummer av et litterært tidsskrift, Vinduet, som jeg hadde kjøpt i Oslo og bestemt meg for å abonnere på. Ved siden av dem stablet jeg de femten, tyve kassetene jeg hadde tatt med meg, og ved siden av papirbunken på bordet la jeg walkmanen og ekstrabatteriene jeg hadde til den.

Da skriveplassen slik var ferdig, la jeg klærne i skapene på soverommet, dyttet de tomme koffertene inn på den øverste hyllen, ble stående en stund midt i rommet uten å vite hva jeg skulle foreta meg nå.

Jeg følte trang til å ringe noen, si hvordan det var her, men telefon fantes det ikke i leiligheten. Skulle jeg kanskje gå ut og se etter en telefonkiosk?

Jeg var sulten også.

Hva med den gatekjøkkenaktige boden? Skulle jeg gå bort til den?

Her var det i alle fall ingenting å gjøre.

Foran speilet på det vesle badet innenfor gangen tok jeg på meg den svarte alpeluen. På trammen utenfor stod jeg noen sekunder og kikket nedover. Man skuet over bygda og alle som bodde der i ett sveip med blikket. Ikke noe sted man gjemte seg, akkurat. Da jeg gikk bortover veien, som øverst var av grus, nederst asfalt, følte jeg meg helt gjennom-siktig.

Noen gutter i femtenårsalderen hang utenfor gatekjøkkenet. Samtalen stilnet da jeg kom. Jeg gikk forbi uten å se på dem, kløv opp trappen til den verandaaktige plattingen og gikk bort til luken, som skinte sterkt gult i det duse, likesom hengende sensommerkveld-lyset.

Vinduet var nesten gjengrodd av fett. En gutt på omtrent samme alder som dem bak meg, kom fram til åpningen i luken. Et par lange, svarte hårstrå vokste på kinnet hans. Øynene var brune, håret svart.

– En hamburgertallerken og en cola, sa jeg. Hørte nøye etter om noe av mumlingen der bak handlet om meg. Men nei. Jeg tente en røyk og drev litt fram og tilbake på terrassen mens jeg ventet. Unggutten senket det håvlignende redskapet fullt av rå potetstrimler ned i det kokende fett. La en hamburger på stekeplaten. Bortsett fra den lave fresingen og de nå ivrige stemmene bak meg, var det helt stille. Det lyste i husene på øya tvers over fjorden. Himmelen som var lav der, men desto høyere ute i havgapedet, var blågrå og litt slørete, men langt fra mørk.

Stillheten var ikke knugende, den var åpen.

Men ikke mot oss, tenkte jeg av en eller annen grunn. Stillheten hadde alltid vært slik her, lenge før det fantes mennesker, og ville være den samme lenge etter at de hadde forsvunnet. Liggende her i denne skålen av fjell, med havet rett ut.

Hvor endte det, egentlig? Amerika?

Ja, det måtte det være. Newfoundland.

– Her har du hamburgeren din, sa unggutten og satte en tv-brikke av isopor med en hamburger, noen salatstrimler, en kvart tomat og en stabel pommes frites på hyllen utenfor luken. Jeg betalte ham, grep brettet og snudde meg for å gå.

– Er du den nye læreren? spurte en av guttene hengende over sykkelstyret.

– Ja, sa jeg.

– Du skal ha oss, sa han og spyttet, skjøv capsen litt opp i pannen.

– Vi går i niendeklasse. Og han, han går i åttende.

– Å ja? sa jeg.

– Ja, sa han. – Du er søring?

– Sørending, ja, sa jeg.

– Ja, ja, sa han og nikket, som om jeg nettopp hadde vært i en audiens, og nå fikk beskjed om at den var over og jeg kunne gå.

– Hva heter dere, da? sa jeg.

– Det får du tidsnok vite, sa han.

Det lo de av. Jeg smilte som ingenting, men følte meg dum da jeg gikk forbi dem. Han hadde utmanøvrert meg.

– Hva heter du, da? ropte han etter meg.

Jeg snudde på hodet mens jeg gikk.

– Mikke, sa jeg. – Mikke Mus.

– Han er komiker også! ropte han.